

Keane: «La revolució de les màquines ens obliga a reconsiderar el significat de la condició humana»

El XI Cicle de Conferències «La democràcia hui» reivindica la importància sociopolítica de convertir el debat sobre el control del poder tecnològic en una qüestió democràtica

El polític i professor de la University of Sydney i el WZB-Berlin, John Keane, considerat una de les veus polític-filosòfiques més rellevants del panorama internacional, ha sigut el protagonista de la inauguració del XI Cicle de Conferències «La democràcia hui» de la Universitat Jaume I, unes jornades centrades en analitzar els reptes ètics que planteja la digitalització de les democràcies actuals a través de la reflexió crítica de filòsofs, sociòlegs, pedagogs i economistes, entre altres.

La intervenció del polític australià ha centrat la seua atenció en analitzar de manera crítica com la tecnologia està transformant el context sociopolític amb una presència cada vegada més rellevant de la intel·ligència artificial i la robòtica en totes les esferes, una discussió sobre la forma en el qual aquest context de domini tecnològic afecta a la democràcia que descansa sota el títol «La nova era de la revolució de les màquines». No en va, el polític ha assegurat que la societat actual està immersa en «una revolució sense precedents, la revolució de les màquines, que transforma tot àmbit d'activitat humana i les seues relacions».

«El meu treball ací no és donar cap resposta. Tot el contrari, busque plantejar unes qüestions necessàries i bàsiques que haurien d'estar presents en la taula de decisions públiques», ha assegurat. Per a això, Keane ha proposat 10 punts bàsics a manera de consells, que són, al seu torn, «indicadors de possibles problemàtiques» amb l'objectiu d'ajudar a comprendre una situació «que encara està en cerns. És una revolució inacabada que ja afecta a tota mena de qüestions:

polítiques, socials, públiques i sociològiques». En el mateix sentit, ha recordat: «Tant si ens agrada com si no, no podem escapar dels efectes de l'evolució tecnològica».

Durant el repàs als punts d'anàlisi, el polític ha volgut remarcar alguns d'ells com a necessaris per a entendre «la complexitat» d'una revolució que «ens obliga a reconsiderar el significat de la nostra condició humana». Així, és «indispensable» entendre que l'avanç tecnològic, encapçalat pel gran abast de les màquines i la intel·ligència artificial en tota mena de context, «no té precedents» malgrat estar encara en els seus inicis. Un altre concepte central és acceptar que les màquines intel·ligents són un mitjà de comunicació nou que, a més, compten amb un sistema de neurones artificials que operen molt més ràpid que el cervell humà. «Les màquines cada vegada tenen major capacitat per a un aprenentatge profund», ha assegurat Keane, que afig: «En aquest context es fa indispensable preguntar-se pels límits, comprendre les barreres pràctiques que existeixen a l'hora de crear màquines intel·ligents».

Sense oblidar-se de recordar el paper que juga el «talent col·lectiu per a l'antropomorfisme» de l'ésser humà en el conflicte, el professor ha insistit en la necessitat de realitzar preguntes democràtiques respecte al control del poder de les màquines, així com de posar sobre la taula de debat de decisions públiques la regulació del comandament del disseny i les aplicacions dels robots. «La robòtica no és una qüestió tècnica, sinó política». Els que posseïsquen el control de la gestió de les màquines podran monopolitzar el poder futur. Un assumpte «d'indubtable interès públic, òbvia i de gran rellevància, però que no està de moda».

Per a acabar una intervenció marcada per tota mena d'exemples i amb referències contextuais d'altres autors com Marshall McLuhan, Nicholas Carr, Frank Pasquale o Karel Capek, Keane afirma que el seu desig és «convertir aquest debat en decisions democràtiques per a esbrinar com pot aquesta revolució ajudar a aconseguir objectius equitatius i que impulsen civilitzacions i societats civils», ja que el mal ús del poder tecnològic pot tindre grans conseqüències. «La robòtica, utilitzada com a arma autònoma, podria convertir-se en les Kalashnikovs del demà», ha sentenciat.

En l'onzena edició del cicle de conferències, a més del professor Keane, participarà la professora de Sociologia de la Universitat de Barcelona, Gemma Galdón-Clavell (5 de març); el professor de Ciències de l'Educació de l'UJI, Jordi Adell (27 abril); el professor de Ciències Cognitives i Humanitats de la Universitat del País Basc, Anibal Monasterio (4 de maig); i el professor de Filosofia per a la Moral de la Universitat Jaume I, Patrici Calvo (25 de maig).